

Sociaal veiligheidsplan

Comenius Lyceum Amsterdam, september 2023

1. Inleiding

Het sociaal veiligheidsplan geeft een beschrijving van het sociaal veiligheidsbeleid van het Comenius Lyceum. Voor leerlingen en medewerkers is sociale veiligheid een belangrijke voorwaarde om tot goed leren te komen. De school doet er daarom zo veel mogelijk aan om aan de eisen van een veilige school te voldoen.

Het plan wordt door de schoolleiding vastgesteld en jaarlijks geëvalueerd.

Inhoud

1. Inleiding	1
Inhoud	1
2. Missie en visie.....	3
Missie.....	3
Visie	3
3. Veiligheid	6
3.1 Regels en afspraken.....	6
3.2 Sociaal Veiligheidscoördinator	6
4. Preventief beleid (zorg, scholing, protocollen)	7
4.1 Uitgangspunten voor het preventieve beleid	7
4.2 Communicatie	7
4.3 Pestbeleid en pestprotocol	7
4.4 Afspraken met de politie	11
4.5 Omgang met nieuwe en sociale media	12
4.6 Gezondheid en ziekteverzuim	12
4.7 Seksualiteit	12
4.8 Samenwerking met externe partijen.....	13
4.9 Vertrouwenspersonen, klachten commissie,	13
4.10 Meldcode kindermishandeling en aandachtsfunctionaris kindermishandeling	14
4.11 Verzuim protocol.....	14
4.12 Zorgcoördinator en Ondersteuningsplan	14
4.12.1 Ouder- en Kind Adviseur (OKA)	15
4.12.2 Begeleider Passend Onderwijs (BPO)	15

4.12.3 Zorg Advies Commissie (ZAT)	15
4.13 Trajectklas.....	16
4.14 Faalangstreductietraining.....	16
4.15 Diversiteitsproject in de 3e klas	16
4.16 Surveillance tijdens pauzes.	16
5. Curatief beleid	17
5.1 Sanctiebeleid	17
5.2 Jongerenrechtbank.....	17
5.3 Incidentenregistratie	18
6. Monitoring.....	19
7. Protocollen en regelingen	19
7.1 Incidentenprotocollen	19
7.2 Protocol privacy persoonsgegevens.....	19

2. Missie en visie

De missie en visie van onze school vormen de uitgangspunten voor ons beleid t.a.v. veiligheid.

Missie

Het Comenius Lyceum Amsterdam is een interconfessionele school voor vwo-, havo- en mavo-onderwijs in Amsterdam Nieuw-west. De school staat voor hoogwaardig onderwijs in een fijne, veilige en positieve leeromgeving. Onder onze vleugels kunnen leerlingen hun talenten maximaal ontwikkelen en betrokken, verantwoordelijke wereldburgers worden, die volwaardig participeren in onze samenleving.

Onderwijskwaliteit

We stellen hoge eisen aan de kwaliteit van ons onderwijs, inhoudelijk zowel als didactisch.

Vertrouwen

We beseffen dat we ons onderwijs geven in een pedagogische context. School en ouders hebben hierbij een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Vertrouwen is daarbij het uitgangspunt.

Verbinding

Het Comenius Lyceum staat in Amsterdam Nieuw-west, een stadsdeel waarin van alles gebeurt en dat nog steeds sterk in ontwikkeling is. In dat mooie, veelkleurige stadsdeel laten we ons leiden door verbinding.

Duurzaamheid

Het Comenius Lyceum Amsterdam kijkt verder. Samen met onze leerlingen zijn we bezig met de grote vragen over de toekomst van onze samenleving en onze planeet.

Ontwerp je toekomst is het motto van ons Econasium programma.

Visie

A. Onderwijskwaliteit

- Medewerkers

We zijn een ambitieuze school. We willen niet alleen zo goed mogelijk zijn. We willen steeds beter worden.

- We streven naar een optimale combinatie van beproefde en moderne middelen, van klassieke en nieuwe methoden. We zijn gericht op verbetering van ons onderwijs, inhoudelijk zowel als didactisch.
- We bieden ons onderwijs aan in een duidelijke en overzichtelijke structuur, waarin ruimte is voor begeleiding, ondersteuning en extra uitdaging. We houden rekening met de diversiteit in niveau en achtergrond van de leerlingen die instromen in de burgklas.
- We ontwikkelen een onderwijsprogramma gericht op duurzaamheid, dat we het *Econasium* hebben genoemd. In de onderbouw is het een programma voor alle leerlingen, in de bovenbouw een keuzeprogramma voor leerlingen die naast het reguliere programma nog wat extra's willen en kunnen.

- Leerlingen

We stimuleren onze leerlingen ambitieus te zijn. We verwachten dat ze verantwoordelijkheid nemen voor het eigen schoolwerk en dat van klasgenoten, voor een goede voortgang van de lessen en andere activiteiten die de school voor de leerlingen organiseert en voor de sfeer op school.

We stimuleren het besef dat we samen de school zijn, dat we samen de kwaliteit van de school bepalen.

- Ouders/verzorgers

We verwachten van ouders/verzorgers actieve betrokkenheid bij de schoolprestaties en het verdere schoolleven van hun kinderen. We stimuleren de ouderbetrokkenheid door de gelegenheid te geven regelmatig en daar waar nodig intensief contact te hebben, bijvoorbeeld in de vorm van ouderavonden, ouderraad, inloopochtenden en mentorcontacten.

B. Pedagogisch klimaat

- Vertrouwen

We beseffen dat de onderwijskwaliteit en het pedagogisch klimaat niet alleen door ons worden gedragen, maar ook door de leerlingen en hun ouders/verzorgers. We leren en leven samen.

Daarbij is wederzijds vertrouwen onmisbaar.

- Medewerkers

Goed onderwijs kan slechts gegeven worden in een veilig en helder pedagogisch klimaat. U kunt er op rekenen dat we ons tot het uiterste inspannen om zo'n klimaat te realiseren.

Het is onze overtuiging dat daar een duidelijke gezagsverhouding leraar-leerling bij hoort. Binnen die verhouding

- werken we voortdurend aan een fijne, positieve sfeer op school, waar iedereen zich veilig voelt en gekend weet.
- geven we de leerlingen alle ruimte en ondersteuning die ze nodig hebben. We stimuleren, complimenteren, we moedigen aan. Indien nodig bieden we een luisterend oor.
- zijn we echter, bij aanhoudende onwil of ander gedrag dat het onderwijsklimaat verstoort, duidelijk. Als het nodig is nemen we duidelijke maatregelen.

- Leerlingen en hun ouders/verzorgers

- Wij rekenen op betrokkenheid en medewerking van iedereen: leerlingen, ouders/verzorgers en instanties.

- We verwachten van leerlingen en hun ouders/verzorgers erkenning van en respect voor het gezag van alle medewerkers van de school. Alleen zo kunnen we een goede school zijn.
- We streven naar een goed en open contact met allen die bij de school betrokken zijn.

C. 'Burgers van één wereld' (J.A.Comenius)

Amsterdam Nieuw-west

Het Comenius Lyceum Amsterdam staat midden in Amsterdam Nieuw-west. We willen graag net zo veelkleurig zijn als dit bruisende stadsdeel. We zijn er daarom trots op dat bij ons tientallen culturen vertegenwoordigd zijn. We willen iedereen graag laten zien dat de school in ons stadsdeel een verbindende functie heeft. Bij ons kunnen leerlingen met allerlei achtergronden in een positieve, opbouwende sfeer samen leven en werken.

Interconfessioneel

We zijn een interconfessionele school. Vanuit die achtergrond geven we ruimte aan in principe elke levensovertuiging. Daarbij zijn respect en verbinding onmisbaar.

- We geven leerlingen de ruimte te zijn wie ze zijn, te leven volgens hun eigen overtuiging. We verwachten van leerlingen en medewerkers een open en respectvolle houding jegens andere leefwijzen en overtuigingen.
- We nodigen leerlingen uit in dialoog te gaan met elkaar en met hun omgeving. We bieden ze gelegenheid om na te denken over zichzelf en positie te kiezen in de maatschappij en te bouwen aan een veilige en duurzame toekomst voor iedereen.

3. Veiligheid

Zoals in de bovenstaande visie te lezen is, staat de school voor een veilige omgeving. Goed leren kan alleen in een voor alle betrokken veilige omgeving.

In dit veiligheidsplan kunt u lezen hoe wij op de meest uiteenlopende gebieden werken aan de veiligheid. Het veiligheidsplan heeft o.a. betrekking op de thema's agressie en geweld, seksuele intimidatie en discriminatie maar het beschrijft vooral hoe de sociale veiligheid in en rond de school gewaarborgd wordt.

3.1 Regels en afspraken

Een goed veiligheidsklimaat wordt ondersteund door duidelijke regels en verwachtingen. Deze staan verwoord in de schoolgids en het leerlingenstatuut. In elk lokaal hangt een poster met de verwachtingen die we hebben van onze leerlingen. Ze worden bij de start van elk schooljaar besproken door de mentor met zijn/haar leerlingen. De gedragsverwachtingen vormen de leidraad voor de pedagogische benadering van onze leerlingen. We hebben ook duidelijke verwachtingen van medewerkers en ouders. Zie hiervoor de schoolgids.

3.2 Sociaal Veiligheidscoördinator

De sociaal veiligheidscoördinatoren van onze school zijn mevrouw El Moumni en mevrouw El Aouati. Zij doen dit werk samen met de rector, de heer Aabachrim en de conciërge, de heer de Vries.

De sociaal veiligheidscoördinator heeft de volgende taken:

- Organiseren, coördineren, beoordelen en rapporteren van de jaarlijkse veiligheidsmonitor onder leerlingen.
- Zorgen voor de vastlegging, inbedding en implementatie van het sociaal veiligheidsplan.
- Opstellen en actualiseren van anti-pestbeleid.
- Aanspreekpunt voor interne betrokkenen, onderhouden van contact intern.
- Aanspreekpunt voor externen, onderhouden van contacten met externen.
- Monitoren van werken volgens protocollen voor incidentregistratie en sanctioneren, pesten en hierover rapporteren aan de schoolleiding met uitzondering van arbo-zaken.
- Signaleren van interne ontwikkelingen in veiligheid en hierop beleidsvoorstellen doen aan de schoolleiding.
- Signaleren van maatschappelijke trends en hierop beleidsvoorstellen doen aan de schoolleiding.
- Deelname aan netwerk voor sociaal veiligheidscoördinatoren.
- Organiseren van activiteiten of voorlichting over veiligheid, pesten, diversiteit en toezien op het volgen van protocollen.
- Incidentregistratie uitvoeren en monitoren voor zover het sociale veiligheid betreft.
- Jaaragenda voor sociale veiligheid opstellen en bewaken.

4. Preventief beleid (zorg, scholing, protocollen)

In het kader van goed en veilig onderwijs worden er maatregelen genomen om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen.

4.1 Uitgangspunten voor het preventieve beleid

- Prioriteit voor de ontwikkeling van een cultuur gebaseerd op veiligheid, respect, tolerantie, gelijke mogelijkheden, samenwerking en kwaliteit van het
- Onderwijsproces; duidelijke veiligheidsnormen, breed gedragen binnen de organisatie; een garantie van het bevoegde gezag dat geen enkele vorm van geweld wordt getolereerd;
- Iedere medewerker spant zich in om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen; elke medewerker heeft een meldplicht hij het vermoeden of de wetenschap heeft dat een medewerker of vrijwilliger zich schuldig heeft gemaakt aan grensoverschrijdend gedrag jegens leerlingen. Zij moeten dit direct melden bij hun direct leidinggevende. De leidinggevende geeft het vermoeden door aan het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag is verplicht de zaak te melden bij de vertrouwensinspecteur. De meldplicht is ingesteld omdat de relatie medewerker – leerling ongelijk is. De leerling als kwetsbare partij wordt door de meldplicht extra beschermd;
- Er wordt een klachtenregeling gehanteerd;
- De werkgever doet in geval van strafbare feiten aangifte bij de politie.

4.2 Communicatie

- Ouders kunnen naast de nieuwsbrieven informatie lezen op de website.
- Roosters en roosterwijzigingen zijn ook hier terug te vinden.
- In het programma Magister kunnen ouders via de website op de hoogte blijven van de vorderingen van hun kind. Ook kunnen zij hierin een overzicht vinden van de absentiegegevens (te laat komen, uitstuur en absenties van verschillende aard.
- De mentor is degene aan wie ouders vragen kan stellen over hun kind. Naast de ouderavonden kunnen ouders altijd nog een aparte afspraak maken met de mentor.

4.3 Pestbeleid en pestprotocol

Op onze school maken we zeer serieus werk van het bestrijden van pestgedrag. Iedereen die op school leert of werkt heeft immers recht op een veilige leer- en werkomgeving die het mogelijk maakt om het maximale uit je zelf te halen. Het belangrijkste doel van het pestprotocol is het creëren van een veilig en vertrouwd schoolklimaat voor allen.

Mevrouw Derraze is coördinator pestbeleid en aanspreekpunt voor het beleid ter voorkoming en bestrijding van pesten en de uitvoering ervan.

Onder pesten verstaan wij:

- anderen vernederen, belachelijk maken, schelden, dreigen, bijnamen geven, roddelen
- valse briefjes / sms'jes / WhatsApp-jes, misbruik van socialmediakanalen zoals Twitter, Facebook, Instagram, Snapchat, etc. Hieronder valt ook anderen lastig vallen of kwetsen wegens verschillen in geloof, geloofsoefening en seksuele geaardheid.
- trekken aan kleding, duwen, schoppen, slaan, knijpen, krabben, bijten, aan de haren trekken. achtervolgen, nalopen, opjagen, uitjouwen, klem zetten, opsluiten. uitsluiten, doodswijgen, negeren bij groepsopdrachten.
- vernielen of beschadigen van eigendommen, afpakken van (school)spullen, wegnemen van boeken, etuis, fiets beschadigen, banden lek prikken, etc.
- afpersen, onder dwang opdrachten laten uitvoeren, geld of voorwerpen afnemen.

De aanpak

De school heeft in het aanpakken van pestgedrag dus een duidelijke opdracht. Alle geledingen van de school, leerlingen, personeel en ouders hebben een taak en een rol in het voorkomen ervan. Bij de aanpak en bestrijding van pesterij zijn alle geledingen betrokken.

De school heeft een coördinator pestbeleid. Dat is de zorgcoördinator mevrouw Derraze.

De vijfsporenaanpak

Het Comenius Lyceum sluit in zijn aanpak van pesterij aan bij het "Nationaal Onderwijsprotocol tegen Pesten". Daarin is sprake van een zgn. vijfsporenaanpak.

1. De school erkent zijn eigen verantwoordelijkheid voor het voorkomen en bestrijden van pesterij. De school voert in deze een actief beleid en stelt personeel van de school in staat om voldoende kennis en informatie te verwerven over pesten.
2. De school ondersteunt kinderen die gepest worden. Kinderen die met hun verhaal naar buiten komen worden serieus genomen en er wordt naar hen geluisterd. Met hen wordt gezocht naar oplossingen en, indien gewenst, krijgen zij begeleiding, hulp en training aangeboden via het Ouder- en kindteam.
3. De school onderzoekt altijd wat de beweegredenen zijn van de pester(s), die met de gevolgen van zijn/haar gedrag geconfronteerd wordt. Geprobeerd wordt eventuele diepere oorzaken van het pestgedrag boven water te krijgen. Waar nodig legt de school sancties op aan de pester(s) en volgt een hulp- en begeleidingsaanbod via het Ouder- en kindteam.
4. De school betreft in de bestrijding van het pestgedrag altijd de omstanders, meelopers en de overige leerlingen van de klas. De mentor bespreekt met de klas de rol van alle leerlingen en helpt bij het zoeken van mogelijke oplossingen.
5. De school steunt altijd ouders van gepeste kinderen. Ouders die zich zorgen maken over hun gepeste kind, worden door de school serieus genomen. In de bestrijding van pestgedrag werkt de school samen met de ouders van de betrokken kinderen. Waar mogelijk

en nodig geeft de school adviezen aan de ouders over de omgang met hun gepeste en/of pestende kind.

De rol van de coördinator pestbeleid

- De coördinator ziet toe op de goede uitvoering van het antipestbeleid en is verantwoordelijk voor de evaluatie en bijstelling van dit beleid.
- De coördinator is aanspreekpunt en vraagbaak voor pestproblematiek, zowel qua beleid als incidentenafhandeling.
- De coördinator ondersteunt de docenten, mentoren, teamondersteuners en teamleiders bij de afhandeling van pestincidenten

De rol van de mentor

- a. De mentor heeft in eerste instantie een signalerende rol. Hij/zij is immers eerstverantwoordelijke voor een veilige werksfeer in de klas, waarin alle kinderen zich prettig voelen. Zodra de mentor van een klas hoort of merkt dat een leerling van de klas gepest wordt onderzoekt hij/zij de zaak door eerst een gesprek aan te gaan met de gepeste leerling die aan dit gesprek het vertrouwen moet kunnen ontlelen dat hij/zij gesteund wordt. Daarna voert de mentor een apart gesprek met de pester. Als de mentor een goed inzicht heeft gekregen in wat er speelt in het onderhavige geval dan organiseert hij/zij een gesprek tussen het gepeste kind en de pester, waarin geprobeerd wordt om tot goede afspraken te komen om de situatie te verbeteren.
- b. De mentor confronteert in zijn gesprek met de pester hem/haar direct met de mogelijke gevolgen van het pestgedrag en wijst op de consequenties als het pestgedrag niet onmiddellijk stopt.
- c. De mentor spreekt met de klas en maakt duidelijk dat alle leerlingen een verantwoordelijkheid hebben bij het herstellen van de goede werksfeer in de klas. De mentor maakt met de klas bindende afspraken die nieuwe pesterijen moeten voorkomen. In de mentorlessen van de klas komt hij hier regelmatig op terug.
- d. De mentor onderhoudt contact met de ouders van het gepeste kind, licht hen in over zijn/haar activiteiten om het pesten te stoppen en over eventuele maatregelen die hem/haar daarvoor als mentor voor ogen staan. De ouders van het gepeste kind ontlelen aan dit contact het vertrouwen dat de pesterij effectief bestreden wordt.
- e. De mentor onderhoudt contact met de ouders van de pester(s), licht hen in over het gedrag van hun kind en bespreekt met hen de mogelijkheden die de school en de ouders hebben om het gedrag van het pestende kind te veranderen.
- f. De mentor maakt van de gesprekken die hij/zij voert een korte aantekening in het leerlingvolgsysteem Magister.
- g. Als het pesten toch doorgaat, draagt de mentor de zaak over aan de teamleider.

De rol van de vakdocent

Vakdocenten hebben een signalerende rol. Het is van groot belang dat zij alert zijn op signalen die op pestering wijzen. Als zij die menen waar te nemen en pestering vermoeden, dan waarschuwen zij direct de klassenmentor.

De rol van de teamleider en de teamondersteuner

- a. Bij herhaald of ernstig pestgedrag neemt de teamleider de verantwoordelijkheid over en handelt daarbij in overleg met de teamondersteuner en mentor. De teamleider neemt de regie ook over als de pestering het klassenverband overstijgt.
- b. De teamleider en/of de teamondersteuner heeft altijd een gesprek met het gepeste kind en met de pester apart en/of organiseert een gesprek tussen beide partijen.
- c. In het gesprek met het slachtoffer van de pestering probeert de teamleider of de teamondersteuner te achterhalen of het kind gedrag vertoont dat hem/haar tot een gemakkelijk doelwit maakt van pestering. De teamleider of de teamondersteuner adviseert in dat geval het slachtoffer en diens ouders en biedt hulp aan op vrijwillige basis van het Ouder- en kindteam.
- d. In het gesprek met de pester confronteert de teamleider of de teamondersteuner het kind met het ongewenste en verwerpelijke van diens gedrag en probeert hij eventuele dieper liggende oorzaken ervan te achterhalen. Ook maakt hij aan de pester duidelijk welke consequenties voortzetting van het pestgedrag kan hebben voor de onderwijs carrière aan het Comenius Lyceum.
- e. De teamleider of de teamondersteuner roept de ouders van de herhaaldelijk pestende leerling op voor een gesprek op school. In dat gesprek stelt hij hen op de hoogte van het pestgedrag van hun kind, verzoekt hen hun kind in gesprekken tot verandering van zijn/haar gedrag te bewegen en brengt hen op de hoogte van het vervolgtraject als het pesten onverhoopt niet zou stoppen. Hij brengt de pestende leerling en diens ouders op de hoogte van de maatregelen en de sancties die de school daarbij ten dienste staan. Tenslotte biedt hij de ouders van het pestende kind hulp aan en eventuele doorverwijzing via het schoolmaatschappelijk werk (Ouder- en kindteam).
- f. De teamleider of de teamondersteuner maakt van de gesprekken aantekeningen in het leerlingvolgsysteem Magister.

De rol van het schoolmaatschappelijk werk (ouder- en kindteam)

- a. De ouder- en kindadviseur adviseert en ondersteunt waar mogelijk de mentoren en de teamleider in alle fasen van een casus.
- b. De ouder- en kindadviseur biedt op vrijwillige en onvrijwillige basis individuele begeleiding en evt. training aan slachtoffers aan en aan pesters apart. (assertiviteitstraining, faalangsttraining, etc.)
- c. De ouder- en kindadviseur doet desgewenst verwijzingen naar externe hulpverlening.

De rol van de vertrouwenspersonen

De twee vertrouwenspersonen van de school hebben een signalerende rol. Zij overleggen met aanbrenger van het probleem hoe gehandeld wordt.

Sancties

Een pester die in herhaling vervalt kan verplicht worden om naast of in plaats van de voor first offenders gebruikelijke straffen als corvee en structuurklas een pestproject of een op gedragsverandering gerichte training te volgen in eigen tijd. Dergelijke programma's worden aangeboden door of via de ouder- en kindadviseur. Ouders van pestende kinderen worden hiervan altijd op de hoogte gesteld. Deze hulp is nadrukkelijk niet op vrijwillige basis. Weigering van deelname kan gevolgen hebben voor de onderwijs carrière van betrokkene aan het Comenius Lyceum Amsterdam.

Een leerling die in herhaling valt van pestgedrag kan verplicht worden een "gedragscontract" te ondertekenen met daarin expliciete bepalingen over hoe om te gaan met klasgenoten of medeleerlingen.

Als pestprojecten, gedragscontracten en gedragstraining geen of onvoldoende resultaat opleveren en de leerling dus pestgedrag blijft vertonen, volgt eerst een externe schorsing van één dag. Mocht ook dat onvoldoende effect hebben, is ook schorsing voor langere tijd (maximaal 5 schooldagen) mogelijk.

Als de leerling ondanks alle inspanningen om hem/haar te bewegen om te stoppen met pesten, toch door blijft gaan en er dus geen perspectief meer is op verbetering zal de leerling voorgedragen worden voor verwijdering van school.

Preventief krijgen de 1^e en 2^e klassen les in het voorkomen van pesten in de vorm van workshops. Deze lessen werden aangeboden door Kikit (een theatergroep die pestprojecten ondersteunt).

4.4 Afspraken met de politie

Het Comenius Lyceum heeft in een convenant afspraken met de politie gemaakt over verschillende domeinen. In dit convenant staan afspraken over het institutioneel domein, het sociaal domein, het ruimtelijk domein en het criminogeen domein.

- a. Institutioneel domein: afspraken over wie de contactpersonen zijn. Voor de school is dat de rector, de heer Aabachrim. De samenwerkingspartners bij politie, brandweer, jeugdzorg/ AMK, Ouder- en kindteam en samenwerkingsverband scholen staan hierin genoemd.

De voorlichting met de pers loopt via het bestuur van de Stichting Zaam.

Er zijn afspraken over de algemene verantwoordelijkheid ten aanzien van veiligheid. Met inachtneming van de privacy wetgeving zijn er afspraken over informatie-uitwisseling tussen politie en school.

- b. Sociaal domein: de aanwezigheid van het schoolreglement, incidentenregistratie, verzuimregistratie, zorgadviesteam.

- c. Ruimtelijk domein: maatregelen omtrent de veiligheid van het schoolgebouw, het schoolplein en de omgeving van de school.
- d. Criminogeen domein: Dit domein heeft specifiek betrekking op strafbare feiten in en om school.

4.5 Omgang met nieuwe en sociale media

De wijkagent komt bij alle brugklassen langs om te praten over veilig internetgebruik. Dit gaat met name over het wel of niet online zetten van foto's en andere privacy en veiligheid gerelateerde zaken. Overwogen wordt om dit ook in het tweede leerjaar te doen.

Als leerlingen ruzie maken via Whatsapp en dit komt naar buiten, wordt er met beide leerlingen gesproken. Daarna moeten ze een contractje tekenen waarin ze beloven zich aan gedragsregels te houden bij het gebruik van sociale media.

Met de GGD is de school bezig om de ouderbetrokkenheid m.b.t. dit onderwerp te verbeteren door een aparte ouderavond hiervoor te organiseren. Ook in samenspraak met andere partijen zoals Kikid. Tijdens de algemene ouderavond voor brugklasleerlingen zijn ouders middels een kleine enquête gepeild of zij belangstelling voor dit onderwerp hebben. Daar bleek voldoende belangstelling voor te zijn.

Over het gebruik van smartphones zijn duidelijke schoolregels en het toezicht hierop is geregeld in het sanctiebeleid.

Zoals in de schoolregels al vermeld staat dienen leerlingen ook met de sociale media respectvol om te gaan.

4.6 Gezondheid en ziekteverzuim

In de 2^e en 4^e klassen worden alle leerling gevolgd met het programma "jij en je gezondheid". Vragenlijsten worden door leerlingen ingevuld en indien dat aanleiding geeft m.b.t. de gezondheid besproken met de schoolverpleegkundige van de GGD. Zij geeft adviezen en verwijst eventueel door voor nadere hulp of onderzoek.

Leerlingen die zich vaker ziekmelden dan 3 keer in de twee maanden of langer dan twee weken achtereen ziek zijn worden opgeroepen door de jeugdarts. De jeugdarts geeft de leerling en de ouders advies over de gezondheid en stelt vast of de ziekmelding terecht geweest is en adviseert de school en de leerplichtambtenaar over de ziekmelding en over hoe om te gaan met ziekmeldingen. Het doel van het project is terugdringing van het ziekteverzuim. In voorkomende gevallen kan de schoolarts altijd consulten geven aan leerlingen waarvoor dat nodig geacht wordt. Er is daarvoor samenwerking met de zorgcoördinator. De schoolverpleegkundige volgt leerlingen met een gezondheidsdossier en geeft adviezen aan de leerling.

4.7 Seksualiteit

Kikid verzorgt in de 1^e en 2^e klassen voorlichting over seksualiteit en de risico's bij verkeerd gebruik van sociale media rond het onderwerp grooming en sexting. Seksuele diversiteit komt hierbij aan de orde.

4.8 Samenwerking met externe partijen

Het Comenius Lyceum werkt samen met verschillende externe partijen. Zo werken we onder andere samen met Trainingsbureau Sports & Behaviour. Zij focussen zich op sociale vaardigheden en bieden diverse trainingen op maat aan om de veiligheid in de klas te bevorderen.

4.9 Vertrouwenspersonen, klachten commissie,

De school heeft twee vertrouwenspersonen. Voor vertrouwelijke problemen kunnen de leerlingen terecht bij één van de twee interne vertrouwenspersonen. Zij adviseren leerlingen en personeel over het oplossen van problemen en zijn voor hen een luisterend oor. Deze vertrouwenspersonen gaan vertrouwelijk om met de verstrekte informatie en verwijzen zo nodig naar een externe vertrouwenspersoon binnen ZAAM, naar hulpinstanties of naar de klachtencommissie van ZAAM. Deze overkoepelende organisatie, waar het Comenius Lyceum Amsterdam deel van uitmaakt, kent een klachtenregeling. Er wordt bij ZAAM uitdrukkelijk aandacht besteed aan het voorkómen van seksuele intimidatie, geweld, discriminatie en racisme. Er is in aansluiting op de wettelijke verplichtingen beleid ontwikkeld om dergelijke situaties tegen te gaan. ZAAM is aangesloten bij een externe klachtencommissie. Met dit systeem van contactpersonen, interne en externe vertrouwenspersonen en een klachtencommissie wordt een bijdrage geleverd aan een aangenaam en veilig leef- en werkklimaat. Zie ook de Integriteitscode voor personeel. De integriteitscode biedt concrete regels en algemene gedragslijnen en maakt alle medewerkers, directie, bestuur en toezichthouders duidelijk hoe wij met elkaar willen omgaan. Dit geeft iedereen binnen ZAAM een kader bij het interpreteren, beoordelen en afwegen van aanvaardbaar gedrag of het gebrek hieraan. Zo creëren we de ruimte om vermeend ongewenst gedrag en andere dilemma's te bespreken of te melden.

Zie ook de Klokkenluidersregeling van ZAAM. In de 'Regeling vermoeden van een misstand' staat hoe en waar een medewerker een vermoeden van een misstand kan melden en op welke wijze de melding wordt behandeld.

4.10 Meldcode kindermishandeling en aandachtsfunctionaris kindermishandeling

De meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld gaat over alle vormen van mishandeling, ook seksueel geweld, eer gerelateerd geweld, genitale verminking en ouderenmishandeling. In het *Actie-protocol rondom signalering van kindermishandeling en huiselijk geweld* staan de stappen vermeld die genomen dienen te worden. Het protocol volgt de wettelijke meldcode kindermishandeling. De school heeft een aandachtsfunctionaris kindermishandeling. De zorgcoördinator is bij ons deze functionaris en werkt hierbij nauw samen met de OKA-medewerkster.

4.11 Verzuim protocol

De school heeft een protocol waarin alles beschreven staat over hoe we omgaan met verzuim. De receptie, leerlingbegeleiders, mentoren en teamondersteuners hebben hierbij een belangrijke rol. Er is een goede samenwerking met de leerplichtambtenaar.

De leerplichtambtenaar heeft regelmatig gesprekken op school met leerlingen die beginnend verzuim tonen, ook met leerlingen die heel vaak te laat komen.

Na een DUO-melding roept de Leerplichtambtenaar ook leerlingen op kantoor voor verhoor. In uiterste gevallen wordt een proces-verbaal gemaakt.

4.12 Zorgcoördinator en Ondersteuningsplan

De zorgcoördinatoren zijn mevrouw Derraze en mevrouw Lisa Post. De zorgcoördinator coördineert de samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulpverlening en is verantwoordelijk voor de coördinatie van de schoolinterne zorg en ondersteuning.

De werkwijze en organisatie van de schoolondersteuning is in ontwikkeling en wordt beschreven in het nieuwe Schoolondersteuningsplan (SOP). Daarin staat ook beschreven dat de school voldoet aan de eis van het Samenwerkingsverband van de beschikbaarheid van basisondersteuning volgens de Amsterdamse norm.

De mentor is de basis voor een goede ondersteuning. Bij elke klas of profielgroep (bovenbouw) is de mentor de centrale persoon voor de persoonlijke begeleiding van elke leerling. Hij of zij spreekt de leerlingen regelmatig in mentorlessen en daarbuiten. De mentor houdt de studievoortgang in de gaten en ondersteunt de leerling als deze hulp of advies nodig heeft.

Voor leerlingen met een bijzonder ondersteuningsbehoefte kan de school extra steun aanbieden in de vorm van extra begeleiding en gesprekken met de mentor of ouder- en kindadviseur. Zo kan de school enige begeleiding geven aan leerlingen met dyslexie of dyscalculie. De remedial teacher kan voor deze leerlingen zorgen voor informatie aan de docenten en voor de communicatie over bijzondere faciliteiten. Daarnaast zijn er mogelijkheden tot remediëren via bijvoorbeeld Kurve (voorheen Muiswerk).

4.12.1 Ouder- en Kind Adviseur (OKA)

De OKA is onderdeel van het Ouder- en Kindteam.

Aanmeldingsredenen kunnen zijn: Spanning/faalangst, (Sociale) onzekerheid, gepest worden, pesten, gedragsproblemen, conflicten met docenten /leeftijdgenoten en stemmingsproblemen. Verder kunnen thuissituatie en of vragen rond opvoeding een reden zijn. Ander aandachtsgebieden zijn vragen rondom vrije tijd en veiligheid. Gesprekken vinden meestal plaats op school, maar er kunnen ook meer anoniem op het kantoor van OKT gesprekken gehouden worden.

Soms gaat de OKA- medewerkster op huisbezoek. Het doorverwijzen naar specialistische hulp en het aanvragen van een beschikking hiervoor wordt ook door OKA uitgevoerd

4.12.2 Begeleider Passend Onderwijs (BPO)

De BPO is gespecialiseerd in leerproblemen en leerstoornissen en heeft de volgende werkzaamheden:

Individuele begeleiding van de leerlingen met leer en gedragsstoornissen

- Individuele gesprekken
- Klassenobservaties
- Observatie vragen lijsten

Mentor ondersteuning bij moeilijke klassen

- Klassen observaties
- Groepshandelingsplannen

Docentenondersteuning bij klassenmanagement

- Observaties in de lessen
- Gesprekken met de docent

4.12.3 Zorg Advies Commissie (ZAT)

De school heeft een Zorg Advies Commissie die vier keer per jaar bijeenkomt. De commissie bestaat uit:

- Zorgcoördinator
- OKA-medewerkster
- Leerplichtambtenaar
- Jeugdarts
- Teamleiders

Het ZAT heeft de volgende functies:

o Consultatie: vergroten van het probleemoplossend vermogen en van de deskundigheid en/of het inzicht van de inbrenger

o Interventie-in-samenwerking: crisisinterventie, kortdurende interventie, begeleiding

o Verwijzing van de leerling: bovenschoolse voorziening binnen het VO samenwerkingsverband en regionale arrangementen

o Eindevaluatie/nazorg: de inspanningen in het ZAT die nodig zijn om te komen tot een eind-evaluatie van de verrichte inspanningen en van eventueel noodzakelijke nazorg ten behoeve van de leerling.

Zie verder het Comenius Zorg- en ondersteuningsplan

4.13 Trajectklas

Leerlingen die voor een bepaalde tijd beter niet in de klas kunnen zitten (voor alle lessen of specifieke lessen) kunnen opgevangen worden in de trajectklas. De leerlingen werken daar onder begeleiding van de trajectondersteuner.

4.14 Faalangstreductietraining

Zowel intern als extern kan een faalangstreductietraining (FRT) gegeven worden. Binnen school doen we een screening om te kijken welke leerlingen in aanmerking komen. De training gebeurt bij voorkeur in groepen van 8 tot 10 kinderen, maar kan ook op individuele basis gegeven worden.

4.15 Diversiteitsproject in de 3e klas

Aan dit project met de titel InDemIKs nemen elk jaar alle derdeklassers deel samen met de derdeklassers van het Hyperion Lyceum. 4 dagen ontdekken zij de diversiteit die Amsterdam zo kenmerkt. Zij bezoeken o.a. een moskee, een kerk, een synagoge, gaan in gesprek onder begeleiding van het COC over homoseksualiteit en gaan uitgebreid in gesprek met elkaar. Reflectie op de eigen identiteit en het kennis maken met de ander bevordert de sociale veiligheid.

4.16 Surveillance tijdens pauzes.

Tijdens pauzes wordt er door docenten en conciërges op meerdere plekken in school gesurveilleerd. Er zijn duidelijke regels over de plaatsen waar leerlingen in de pauzes mogen kunnen zijn.

5. Curatief beleid

5.1 Sanctiebeleid

Het sanctiebeleid wordt in 2023/2024 opnieuw vastgesteld. Op dit moment is het huidige beleid van schooljaar 2022/2023 van kracht. Zie hiervoor de aparte regeling *Sanctiebeleid*.

Uitgangspunten

Medewerker en leerling respecteren elkaar, op basis van het volgende:

- Als mens zijn medewerker en leerling gelijkwaardig.
- In hun professionele rol zijn medewerker en leerling niet gelijkwaardig. Een leerling volgt de aanwijzingen van een medewerker van de school altijd op.
- Medewerker en leerling zijn gehouden aan de regelgeving van de school, waaronder de schoolregels, het leerlingenstatuut en dit sanctiebeleid.

Straffen is geen doel op zich maar een laatste middel om:

- te bereiken dat de leerling zich gedraagt volgens uitgangspunt 1.
- te bereiken dat de leerling zijn/haar verantwoordelijkheid naar behoren neemt voor het eigen schoolwerk en dat van klasgenoten, dus ook voor een goede voortgang van de lessen en andere activiteiten die de school voor de leerlingen organiseert;
- te bereiken dat de leerling inzicht krijgt in de gevolgen van zijn/haar handelen;
- aan de leerling in kwestie, aan andere leerlingen, medewerkers, ouders en aan ieder die bij de school betrokken is te laten zien wat op onze school de grens is tussen toelaatbaar en ontoelaatbaar.

Elke straf staat in redelijke verhouding tot de misstap en dient uitzicht open te laten voor herstel van de relatie.

Het sanctiebeleid is iets van alle medewerkers. Elke medewerker draagt een steentje bij aan het bevorderen van de algemene orde en de naleving van de regels in de lessen en daarbuiten. Een goed sanctiebeleid zorgt ook voor een goede balans tussen de taken en verantwoordelijkheden van docenten, onderwijsondersteuners en schoolleiding.

5.2 Jongerenrechtbank

Leerlingen spreken recht

Wij zijn één van de vier middelbare scholen die deelnemen aan het pilotproject van de jongerenrechtbank.

In de jongerenrechtbank spreken leerlingen zelf recht over conflicten die zich op school hebben voorgedaan. Aan de jongerenrechtbank nemen leerlingen deel van de leerjaren 3 en 4 van de mavo en havo en de leerjaren 3, 4 en 5 van het vwo

Zelf verantwoordelijkheid nemen

Een zaak komt alleen voor de jongerenrechtbank als de betrokken leerling verantwoordelijkheid wil nemen voor wat hij of zij heeft gedaan. Samen met zijn ouders kiest de leerling ervoor dat zijn zaak wordt voorgelegd aan de jongerenrechtbank. In plaats van dat de schoolleiding of docent een maatregel oplegt – of dat er aangifte wordt gedaan bij de politie – krijgt de jongerenrechtbank deze bevoegdheid.

Oplossen in plaats van straffen

Het doel van behandeling door de jongeren-rechtbank is om samen met alle direct betrokkenen een goede uitkomst te vinden. De uitkomst is gericht op herstel van wat er is misgegaan en de kwestie oplossen in plaats van (alleen) de leerling straffen. De jongerenrechtbank kijkt naar wat nodig en redelijk is om na de gebeurtenis weer samen verder te kunnen.

Officieel beëdigd

In de jongerenrechtbank van onze school zitten leerlingen die zijn getraind door professionals, zoals politiemensen, advocaten, rechters, officieren van justitie en mediators. Elk jaar wordt een nieuwe groep leerlingen opgeleid voor de jongerenrechtbank. Dit gaat op basis van vrijwilligheid. De leerlingen worden officieel beëdigd door een rechter in de rechtbank Amsterdam. Uiteraard moeten de ouders het eens zijn met de deelname van hun kind aan dit project.

De jongerenrechtbank is een initiatief van Stichting Jongerenrechtbanken Nederland en wordt georganiseerd in samenwerking met de betrokken scholen, rechtbank, openbaar ministerie en politie. Voor meer informatie over jongerenrechtbanken zie: www.jongerenrechtbanken.nl

5.3 Incidentenregistratie

Het bijhouden van incidenten in een incidentenregistratie systeem is een wettelijke verplichting. Er is geen voorschrift hoe dit bijgehouden wordt, wel dat het bijgehouden wordt. De veiligheidscoördinator is hiervoor verantwoordelijk. Voor meer omgeving gerelateerde en fysieke zaken wordt hetzelfde formulier gebruikt, maar voor dat onderdeel is de arbo-coördinator verantwoordelijk.

6. Monitoring

Voor monitoring van het veiligheidsbeleid en schoolbeleving wordt jaarlijks de mening van leerlingen gepeild. Hiervoor gebruiken wij het instrument “Vensters voor verantwoording Leerlingen” een Online Evaluatie Instrument. De resultaten van dit onderzoek geven het beeld dat de leerlingen zich veilig voelen op het Comenius Lyceum. De enquête is een belangrijk onderdeel van de evaluatie van het veiligheidsbeleid.

7. Protocollen en regelingen

7.1 Incidentenprotocollen

De incidentenprotocollen zijn opgesteld in de vorm van checklistjes ‘zijn we niet een stap vergeten’? Het kan nodig zijn om in de toekomst voor bepaalde incidenten een uitgebreider draaiboek op te stellen. Er zijn verschillende checklists voorhanden zoals die betreffende diefstal, vernieling, bedreigingen, discriminatie. Deze checklists kunnen geraadpleegd worden in het elektronisch handboek.

7.2 Protocol privacy persoonsgegevens

Het Comenius Lyceum heeft geen apart privacy protocol. In het handboek Comenius is een hoofdstuk geweid aan een protocol “Protocol bewaren van leerling gegevens”. Hierbij wordt tegemoet gekomen aan en gewerkt in de geest van de Wet Bescherming Persoonsgegevens (Wbp).

ZAAM breed wordt gewerkt aan een protocol dat voor alle verbonden scholen van toepassing zal zijn. Daarvoor is een projectgroep in het leven geroepen. De doelstelling van het project Informatiebeveiliging en Privacy (IBP) is de volgende:

Het doel van dit project is om uiterlijk 1-1-2018 het informatiebeveiligings- en privacy beleid te hebben vormgegeven op basis waarvan voldaan kan worden aan wet- en regelgeving.

De informatiebeveiliging en privacy binnen de scholen en het OB is daarmee goed geregeld. Daarbij gaat het om organisatorische, technische en fysieke aspecten. Zo is beschreven wat we van personen vastleggen en met welk doel. Ook zijn maatregelen genomen om het risico op verlies of diefstal en/of misbruik van gegevens tegen te gaan. Een van de beheersmaatregelen is het ontwikkelen van een Handboek Privacy, inclusief een protocol voor Datalekken.

Veel onderwijsinstellingen hebben op dit terrein een inhaalslag te maken. Ook ZAAM. Met alleen een Handboek, protocollen en een functionaris komen we er niet. Veilig werken met informatie en gegevens is vooral een kwestie van bewust gedrag.

Om die reden is onderdeel van de opdracht het creëren van bewustwording voor privacy en dataveiligheid binnen ZAAM met als gevolg een duidelijke gedragsverandering van ZAAM medewerkers om risico verder te beperken.

Zoals aangegeven ambitieuze doelstellingen waarbij niet op elke onderdeel en in de gehele organisatie alles formeel geregeld zal zijn. We dienen we ons wel voor te bereiden op de

Europese Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) die op 25 mei 2018 in werking treedt en op dat moment de WBP vervangt. Dat is een ijkpunt waarbij de eerste twee delen van bovenstaande doelstelling gereed zijn. Vandaaruit kan verder gewerkt worden aan verdere implementatie, audits en bewustwording.

Zie verder het “Protocol bewaren van leerling gegevens”